

2014. július 30-án, 12 fő részvételével tartotta az MGYT-KGYSZ Ifjúsági Állandó Bizottsága legutóbbi összejövetelét a Péterfy Sándor utcai Kórházban. A klubdelután ezúttal leginkább egy általános célú beszélgetés volt, melynek során kötetlenebb formában tekintettünk át néhány aktualitást a kórházi-klinikai gyógyszerészet számunkra legjelentősebbnek tűnő problémái kapcsán.

A beszélgetés során az alábbi kérdésekről esett szó:

- Az osztályos gyógyszerési szerepvállalás hazai megjelenési formái, lehetőségei, akadályai:
 - o Az országos helyzet továbbra is meglehetősen heterogén: osztályos/klinikai gyógyszerési szerepvállalás fájóan kis hányadban valósul(t) meg.
 - o Az okok feltárását megkezdjük. Az elhangzott vélemények alapján a kérdés rendkívül összetett:
 - Nincs megfelelő minta, precedens, hivatkozási alap. A vonatkozó módszertani levelek útmutatása nem elegendő.
 - Mindenképpen limitáló tényezőnek látszik a szűkös humánerőforrás-helyzet is. Ugyanakkor addig nem várható új státuszok kialakítása, míg az osztályos gyógyszerési program előnyeit a döntéshozók nem látják.
 - A graduális-, illetve a szakképzés nem minden esetben biztosít maradéktalan felkészültséget az osztályos „helytálláshoz”.
 - Nem ritkán jól tapintható ellenállás érződik az ez irányú törekvésekkel szemben, az intézményeken belül.
 - o Konklúzió: A fentiek tekintetében az alábbiak állapíthatók meg:
 - Nem várható, hogy az orvosszakma „magától” felismeri a klinikai gyógyszerészek osztályos jelenlétének előnyeit úgy, hogy ezt az igényét a gyógyszerterek, illetve a menedzsmentek felé tolmácsolja is.
 - Nekünk kell megtalálni a „belépési pontokat” az osztályos munkába.
 - Nekünk kell megmutatni, hogy mit tudunk hozzátenni a betegellátáshoz.
 - Nekünk kell megteremtünk az igényt az osztályos/klinikai szerepvállalásunkra.
 - Ehhez próbál az IÁB egy, vagy több lehetséges útitervet felvázolni.
 - o Javaslatunk: Részletes Ishikawa- és SWOT-analízis szükséges a folyamatszemplétű megközelítés tisztázásához. A már megvalósult példák elemzésével együtt az IÁB vezetősége előterjeszti az ajánlásokat, az adaptálandó útiterv mintát.
 - o Határidő: 2014. december 31.
- Nyári/zárávizsga gyakorlatok tematikája:
 - o Alapvető problémának látszik, hogy arányaiban túl rövid a kötelező/választható kórházi gyakorlat ideje, ráadásul azt is kevésbé kórház-specifikus tematika alapján töltik el a hallgatók.
 - o Amellett természetesen, hogy a hagyományosabb kórházi gyógyszerértári munkát is látniuk, tapasztalniuk kell a hallgatóknak, fontos számukra láttatni a szakterület sajátosságait, a klinikum gyakorlatát.
 - o Betegágy melletti munka szorgalmazására előre meghatározott és egyben tipikus mintaeseteket lesz célszerű meghatározni (adott betegség specifikumai, jellemző gyógyszerelési hiba, gyógyszerkészítési módszer, stb.), majd ehhez a hallgató valós betegekkel találkozáskor elemzi az esetet, melyből végül:
 - o Esetismertetés jellegű kimeneti követelmény kerekedik. Legalább az államvizsgás időszakban szorgalmazni kellene, hogy *minden* hallgató úgy fejezze be a kórházi „rotációját”, hogy egy valódi esetriporttal zárja a programot.
 - o Konklúzió: Részletes tematika-javaslatot kell összeraknunk.
 - o Javaslatunk: Online, kollaboratív szerkesztési módszerrel induljon el az írásbeli brainstorming.

- Feladat: Keretek kialakítása, a vita elindítása, moderálása, az eredmények szűrése.
- Citosztatikus keverékinfúziók készítésére vonatkozó protokollfelmérés, egységesítés:
 - Számos alkalommal derült fény arra, hogy az egyes, onkológiai keverékinfúziókat előállító intézményekben eltérő módon készülnek el a citosztatikus infúziók. Az eltérés mértéke néha meglepően nagy és egyaránt előfordul centralizált és osztályos készítési módozat esetén is.
 - Esetenként az sem világos, hogy rendelkezésre áll-e olyan írásos dokumentum, amely az oldatkészítést és az infúziók felhasználását részleteiben szabályozza.
 - A paraméterek, amelyeket mindenképpen rögzíteni kellene:
 - hatóanyagoként az alkalmazható vivőoldat típusa és mennyisége
 - az elkészült infúziók eltarthatóságára vonatkozó információk: idő, fényvédelem, hőmérséklet
 - a felbontott ampullák eltarthatóságára vonatkozó adatok
 - speciális szerelék igénye
 - az elkészült infúziók beadására vonatkozó adatok: cseppszám, időtartam, preferált beadási hely, vivőoldatos „átmosás” szükségessége
 - Szintén nem egységes, hogy az infúziós szerelések rögzítését, feltöltését és légtelenítését a készítési helyen (gyógyszertárban), vagy az osztályokon végzik. Mindez a kontaminációs vetületek miatt kulcskérdés.
 - Konklúzió: A helyzet tisztázása érdekében szükséges összegyűjteni legalább a nagyobb onkológiai centrumok ezirányú jellemzőit. Ideális lenne minden onkoterápiát végző intézet bevonása.
 - Javaslatunk: Lehetőleg legalább a TEVA felületkontaminációs projektben részt vett 13 centrum megkérdezése, a fenti adatok begyűjtése.
 - Feladat: Az összegyűjtendő paraméterek végleges listáját augusztus folyamán véglegesítjük, ekkor a konkrétumok ismeretében elkezdjük az adatgyűjtést. A nyers adatok összefésülését a Péterfys csapat vállalja.
 - Határidő: A munka végpontja a 2015-ös KGYSZ Kongresszus (valamikor április-május során). Az adatok begyűjtését megkezdjük.
- Graduális- és szakképzés:
 - Az elhangzott vélemények alapján továbbra sem látszik teljesen világosan, hogy a szakképzés új keretrendszere milyen újszerű tartalommal is töltődik fel.
 - Konklúzió: Konszenzus van abban, hogy – képzőhelytől függetlenül – a kórházi-klinikai szakképzési programok szervezettsége, az egymás után következő előadások/konzultációk koherenciája, az oktatott ismeretanyag relevanciája (és esetenként validitása!) esetenként korrekcióra szorul.
 - Javaslatunk:
 - Az érintett rendszerek javítására irányuló törekvések mellett hasznos lehet saját képzések összeállítása, egyetemi akkreditálása.
 - Komolyan számításba kell venni az online képzési formák lehetőségeit (videótár az előző pont előadásairól, online képzési eszközök, tesztek, stb.)
 - Mindenképpen a szakorvos kollégákra is támaszkodnunk kell a képzésekben: a gyakorlati klinikum csak így ismerhető meg hatékonyan, valid módon.
 - Határidő: Folyamatos. A módszertant illetően további konzultációkra van szükség, a képzési programokhoz (téma, előadók, helyszín, stb.) javaslatokat várunk!
 - Fontos: Ha bárki akkreditált képzés indításán töri a fejét, a 2015. I. félévi képzések akkreditációs kérelmeit 2014. szeptember 1-ig kell benyújtani az egyetemek felé a (GY)OFTEX rendszerekben.

Süle András.